رادیو معلم

- **گزیدهٔ نوشته‌های وبلاگ radiomoalem2.blogfa.com**
- **نویسنده: علیرضا توحیدی، چاپ اول، 1390**
- **ناشر: نشر دعوت، تهران (021_88334094)**

علیرضا توحیدی معلم است و در آران و بیدگل به خدمت در دبستان اشتغال دارد. وی در مقدمهٔ کتابش نوشته است:«داستان این کتاب به بهمن 1385 باز می‌گردد. آن روز نخستین مطلب را در وبلاگی به نام «رادیو معلم» نوشتم. رادیو معلم نه رادیوست و نه قرار است تمام مشکلات معلمان را بنویسد تا مسئولان به آن پاسخ دهند. رادیو معلم نوشته‌های یک آموزگار است؛ معلمی که دو دهه در دبستان با کودکان سروکله زده و گاه تجربه‌ها و تأملات خویش را نوشته و در وبلاگش قرار داده است. خوش‌بختانه وبلاگ با استقبال مواجه شد و برخی از نشریات از مطالب آن استفاده کردند»، این کتاب با مقدمهٔ مرتضی مجدفر، سردبیر مجلهٔ آموزش ابتدایی، منتشر شده است. چند مطلب از این کتاب را می‌خوانید.

آیا نظام آموزشی ایران خلاق است؟

میزان خلاقیت در هر زمینه‌ای با مقدار اختیار، ارتباط مستقیم دارد. بنابراین، نخست باید دانست مدیر و معلم در دایرهٔ تعلیم و تربیت چه اندازه اختیار دارند.

همهٔ مدارس ایران، در صبح اولین روز ماه مهر، آغازبه کار می‌کنند. همهٔ کلاس‌های هم‌پایه، کتاب درسی یکسانی دارند. هر معلم موظف است در ساعاتی که برای او معین‌می‌شود، درسی را تدریس کند. سختی درس و یا تعداد زیاد شاگردان دلیلی [موجبی] برای افزایش ساعات تدریس یک واحد درسی نیست. اگرچه از لحاظ تعداد دانش‌آموزان هر کلاس، حداقل‌ها و حداکثرهایی وجود دارد. اما متأسفانه بیشتر به حداقل‌ها توجه می‌شود و چه بسا کلاس‌هایی با50 تا60 دانش‌آموز تشکیل می‌شوند و معلم موظف است درآن‌ها به تدریس بپردازد. از لحاظ شیوهٔ تدریس، هیچ مانعی برای استفاده از شیوه‌های جدید و خلاقانه وجود ندارد، اما به دلیل نبود بودجهٔ کافی و نبود سیاست‌های تشویقی، همیشه سخن‌رانی بهترین شیوهٔ تدریس و استفاده از گچ و تخته سیاه مرسوم است!

اجبارهای دانش‌آموز

هر دانش‌آموز موظف است از شنبه تا پنج‌شنبه در جایی که تعیین شده است بنشیند و به گفته‌های معلم گوش‌فرادهد. در حالی‌که ممکن است آن مطالب را بداند و معلم آن را برای شاگردان ضعیف تکرار کند. به دلیل حضور شاگردانی با استعدادهای متفاوت در کلاس، فرصتی برای پرسشگری دانش‌آموزان تیزهوش وجود ندارد. دانش‌آموزان با استعداد و دیرآموز، یا یک معیار ارزیابی می‌شوند که این امر مشکلاتی را برای هر دو گروه و معلم ایجاد می‌کند.

اگر بعد از ساعات آموزشی، نزدیک خروجی یک واحد آموزشی بایستیم، مشاهده کنیم که دانش‌آموزان با چه سرعتی از فضای آموزشی خارج می‌شوند که علت آن، اجبارها و محدودیت‌های موجود در محیط آموزشی در ایران است.

گل پسر

نه بیل داشتیم نه کلنگ، نه شیلنگ نه فرغون، نه گلدون نه قلم‌مو، اما کلاس فارسی شروع شد. هنوز چیزی نخوانده

بودیم که صدای در شنیده شد. خودش بود؛ یعنی پدرش!
هیچ علاقه‌ای به نوشتن و خواندن و حساب کردن نداشت. حتی بیشتر روزها کتابش را هم نمی‌آورد. همهٔ این‌ها را به پدرش گفتم.
منتظر بودم با ناراحتی سر پسرش داد بزند. اما او دستی روی سرش کشید و گفت:«گل پسرم! وقتی خونه می‌آید، بیل و فرغون و شیلنگ و همه چیز را برمی‌دارد و ساعت‌ها به باغچه رسیدگی می‌کند و سبزی می‌کارد. مرغ و خروس هم دارد.»
و بعد رو به من ادامه داد:«از خواندن و نوشتن خوشش نمی‌آید. شما هم در این دو مورد زیاد سخت نگیر.»
گل پسر سر جایش نشست و کیفش را باز کرد؛ کیفی که به جز نان و تخم‌مرغ و سبزی، چیزی داخلش نبود.

نابغه‌ها

نابغه‌ها استعدادهای شگرف خویش را نشان می‌دهند. تنها باید با دقت به اطراف خود نگاه کنیم. می‌خواهم وارد خانه‌شوم که به کودک همسایه نگاه می‌کنم. می‌گوید:«می‌توانی این روزنامه را به من بدهی؟»
به روزنامه‌ای که در دست دارم، نگاه می‌کنم. تیتر درشت آن «آخرین پیشرفت‌های ایران در عرصهٔ هوا و فضاست.»
به پسرک می‌گویم:«هنوز روزنامه را نخوانده‌ام. یک ساعت دیگر بیا.»
درست 59 دقیقه بعد، زنگ در خانه به صدا درمی‌آید. افسوس که نتوانستم خبرهای ورزشی را بخوانم.
غروب آن روز، کاغذهوایی در خانه سقوط می‌کند و من خبرهای ورزشی را می‌خوانم!

فرهنگ‌نامهٔ معلمی [طنز]

مدیر: آن که بسیار دیر می‌کند. آن که روی صندلی چرخان می‌نشیند و بیش از همه تلفن می‌زند و دستور می‌دهد؛ عیب‌جو و بخش‌نامه خوان.

شورای بررسی و پذیرش پیشنهادات: شورای رد پیشنهادات، شورایی مرکب از چند نفر که برای رد پیشنهادات معلمان دلیل می‌تراشند. شورای امتیازدهی به پیشنهادات سفارشی.

مدیریت آموزش‌وپرورش: آن که بسیار امضا و سخن‌رانی می‌کند. آن که بسیار جلسه دارد.
معاون مدیریت: آن که به جای مدیریت، امضا و سخن‌رانی می‌کند.

مسئول روابط عمومی: آن که پرده می‌زند و به دیگران تبریک و تسلیت می‌گوید، آن که کارهای خوب و بد رییس را بیشتر و کمتر جلوه می‌دهد و آن که بسیار لبخند می‌زند.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

دفتر انتشارات کمک آموزشی

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های رشد توسط دفتر انتشارات کمک‌آموزشی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شوند:

مجله‌های دانش‌آموزی
(به صورت ماه‌نامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- رشد کودک (برای دانش‌آموزان آمادگی و پایهٔ اول دورهٔ دبستان)
- رشد نوآموز (برای دانش‌آموزان پایه‌های دوم و سوم دورهٔ دبستان)
- رشد دانش‌آموز (برای دانش‌آموزان پایه‌های چهارم و پنجم دورهٔ دبستان)
- رشد نوجوان (برای دانش‌آموزان دورهٔ راهنمایی تحصیلی)
- رشد جوان (برای دانش‌آموزان دورهٔ متوسطه و پیش‌دانشگاهی)

مجله‌های بزرگسال عمومی
(به صورت ماه‌نامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

◆ رشد آموزش ابتدایی ◆ رشد آموزش راهنمایی تحصیلی ◆ رشد تکنولوژی آموزشی ◆ رشد مدرسه فردا ◆ رشد مدیریت مدرسه ◆ رشد معلم

مجله‌های بزرگسال و دانش‌آموزی تخصصی
(به صورت فصل‌نامه و چهار شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

◆ رشد برهان راهنمایی (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دورهٔ راهنمایی تحصیلی) ◆ رشد برهان متوسطه (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دورهٔ متوسطه) ◆ رشد آموزش قرآن ◆ رشد آموزش معارف اسلامی ◆ رشد آموزش زبان و ادب فارسی ◆ رشد آموزش هنر ◆ رشد مشاور مدرسه ◆ رشد آموزش تربیت‌بدنی ◆ رشد آموزش علوم اجتماعی ◆ رشد آموزش تاریخ ◆ رشد آموزش جغرافیا ◆ رشد آموزش زبان ◆ رشد آموزش ریاضی ◆ رشد آموزش فیزیک ◆ رشد آموزش شیمی ◆ رشد آموزش زیست‌شناسی ◆ رشد آموزش زمین‌شناسی ◆ رشد آموزش فنی‌وحرفه‌ای ◆ رشد آموزش پیش دبستانی

مجله‌های رشد عمومی و تخصصی، برای معلمان، مدیران مربیان، مشاوران و کارکنان اجرایی مدارس، دانش‌جویان مراکز تربیت‌معلم و رشته‌های دبیری دانشگاه‌ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می‌شوند.

◆ **نشانی:** تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شمارهٔ ۴ آموزش‌وپرورش، پلاک ۲۶۶، دفتر انتشارات کمک‌آموزشی.
◆ **تلفن و نمابر:** ۸۸۳۰۱۴۷۸ ـ ۰۲۱